

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 495

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 15 april 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Studenten hoger onderwijs - Psychologische ondersteuning (2)

Het mentaal welbevinden van studenten is tijdens de coronacrisis zeer belangrijk en zal dat in het postcoronatijdperk nog meer zijn dan voordien. Zoals reeds aangegeven in mijn schriftelijke vraag nr. 423 van 2 maart 2020, was dit ook voor de crisis al een belangrijk thema bij de hogeronderwijsinstellingen én studenten.

Op grond van artikel II.348 van de Codex Hoger Onderwijs zijn hogescholen en universiteiten er ook toe gehouden om aan studenten activiteiten aan te bieden in het kader van medische en psychologische dienstverlening. Deze ondersteuning heeft tot doel studenten gepaste psychotherapeutische, psychosociale en medische ondersteuning en advies te verstrekken. Hogescholen en universiteiten kunnen erin voorzien door een eigen aanbod te ontwikkelen of door samen te werken met andere daartoe geëigende diensten.

Universiteiten en hogescholen vullen dit aanbod op een diverse wijze in. Een studentenpsychologe is alvast een van de medische en psychologische dienstverleningen die elke instelling aan hun studenten aanbiedt.

In antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag gaf de minister aan slechts gedeeltelijk over cijfers te beschikken ter zake. De minister bevroeg de regeringscommissarissen en kreeg gedeeltelijk de cijfers. De cijfers zullen inmiddels misschien wel al beschikbaar zijn. Gezien het belang van het welzijn tijdens en na de coronacrisis, vraag ik in elk geval ook de gedeeltelijke cijfers.

1. Hoeveel studenten maken gebruik van de aangeboden medische en psychologische dienstverlening? Kan hierbij een jaarlijks overzicht gegeven worden voor de afgelopen vijf jaar?
2. Hoeveel studenten gaan langs bij een studentenpsycholo(o)g(e)? Kan hierbij een jaarlijks overzicht per instelling voor de afgelopen vijf jaar worden bezorgd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 495 van 15 april 2020

van **BRECHT WARNEZ**

1. Zoals u weet maak ik hier werk van en loopt het project van VVS rond mentaal welzijn. We hadden het hier in de commissie reeds uitvoerig over. De cijfermatige rapportering wordt bemoeilijkt doordat elke dienst voor studentenvoorzieningen (stuvo) binnen elk stuvowerkveld autonoom beslist welk beleid ze voert, welke maatregelen ze neemt en hoeveel middelen ze eraan besteedt, dit in volledige samenspraak met de studentenvertegenwoordiging. Deze autonomie wordt gecombineerd met verschillen tussen de hogeronderwijsinstellingen in schaalgrootte, locatie, enz.

Elke hogeronderwijsinstelling (HOI) kan de nadruk leggen op kwalitatieve en/of kwantitatieve aspecten van de eigen werking.

Dit leidt ertoe dat er verschillende gegevens worden bijgehouden, dat de rapportering over de autonome invulling van het zorgbeleid van de instelling divers is en dat de aangeleverde informatie niet steeds op alle vlakken vergelijkbaar is.

Ik bekijk met de HOI's hoe ik vlotter deze informatie kan bekomen.

In het voor deze context relevante aanbod kunnen drie domeinen onderscheiden worden: medische dienstverlening, psychologische dienstverlening van diverse aard en raadpleging bij een studentenpsychologe. Voor de eerste twee categorieën worden enkele cijfers toegelicht ter illustratie. Voor de derde categorie zijn de gegevens vollediger (zie vraag 2).

Wat betreft de medische dienstverlening beschikken de meeste HOI's niet over eigen (huis)artsen en/of een medisch centrum, maar verwijzen ze door naar een netwerk van huisartspraktijken in de omgeving van de campussen. Op die manier kunnen de meewerkende praktijken de studenten-patiënten snel verder helpen, ook al zijn ze niet als patiënt-met-medisch-dossier in de praktijk ingeschreven.

Drie universiteiten beschikken wel over eigen studentenartsen waar de studenten terecht kunnen. De consultaties zijn niet beperkt tot studenten van de eigen universiteit, maar staan ook open voor andere hoger onderwijsstudenten.

Onderstaande tabel geeft de cijfers weer voor de pure medische hulpverlening. Voor de derde universiteit zijn er geen cijfers beschikbaar. Het is niet altijd duidelijk of het aantal studenten wordt geteld of het aantal consultaties.

Belangrijk om mee te geven is dat er al veel wordt samengewerkt tussen HOI met als nadeel dat de cijfers, wanneer ze ad hoc worden opgevraagd niet vlot bereikbaar zijn. Ik bekijk zowel om nog meer en vlottere samenwerking te stimuleren als op welke manier we dergelijke info kunnen rapporteren. Via de regeringscommissarissen houd ik een vinger aan de pols om te weten wat leeft binnen de instellingen. Ook rond de stuvo's en het mentaal welzijn ga ik regelmatig in overleg met de RC's om de noden te kennen. Zo gaf ik 1,5 miljoen extra aan de stuvo's voor de extra begeleiding en uitgaven voor de voorbije corona periode. Daarnaast bekijk ik nog om een bijkomend project op te starten, waarover later meer.

Tabel 1: Medische consultaties aantal studenten per instelling 2015-2019

Academiejaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Instelling					
KULeuven	5.952	5.905	6.425	6.820	7.380
UGent(1)	9.291	10.205	10.194	10.215	10.462

(1) UGent: de cijfers bevatten eveneens de studenten van Artevelde en HOGent.

Sommige stuvo's situeren onder de medische dienstverlening ook de dossiers waarmee de zorgcoördinatoren belast zijn zoals de begeleiding van studenten en het verlenen van attesten voor redelijke aanpassingen aan het onderwijs en/of de examens. Wat betreft psychologische dienstverlening kunnen studenten terecht voor psychologische ondersteuning m.b.t. studiegebonden problemen (stress, faalangst, uitstelgedrag, ...) en persoonlijke problemen die de studie overstijgen maar deze wel negatief kunnen beïnvloeden (problemen rond identiteit en zelfvertrouwen, relatieproblemen, gezinsproblemen, angst, depressie, rouw, omgaan met een beperking ...) via een gevarieerd hulpverleningsaanbod. Dit aanbod kan bestaan uit zelfhulp pakketten, workshops, eerstelijnsopvang, doorverwijzing naar een psychotherapeut, ...

De onderstaande tabel bevat een opsomming van het aantal keren dat studenten een beroep hebben gedaan op de collectieve vormen van dienstverlening ('groepsactiviteiten') voor de laatste vijf academiejaren voor de instellingen die deze cijfers registreren

Tabel 2 : Psychosociale dienstverlening via groepsactiviteiten per instelling 2015-2019

Academiejaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Instelling					
AP (1)	104	110	119	123	66
Artevelde	115	119	130	115	129
Hogere Zeevaartschool	0	2	1	0	0
KdG	92	63	72	79	99
KULeuven (2)			1.875	2.632	
PXL	39	66	80	68	75
UCLeuven	59	32	42	51	90
UCLimburg	0	0	32	18	32
UGent	58	62	68	85	90
Vives Noord		6	19	24	21
Vives Zuid		16	20	20	35

(1) AP: vanaf 2018-2019 werden de betrokken activiteiten vooral door PSY-NET aangeboden, wat de terugval in registratie kan verklaren.

(2) Voor de KULeuven werden in de jaarverslagen van de Stuvo's enkel cijfers voor twee academiejaren teruggevonden.

De thema's van het voormeld groepsaanbod zijn zeer divers; voor de meeste van de betrokken instellingen beschikt het regeringscommissariaat niet over een verdere specificering van de deelnemers per onderwerp. De volgende tabel geeft een overzicht van de meest populaire thema's.

Tabel 3 : Thema's Psychosociale Groepsaanbod

Thema	Aantal instellingen
Faalangst	8
Relatieproblemen	4
Mindfulness	4
Assertiviteit/sociale vaardigheden	3
Uitstelgedrag	3
Assertiviteit/sociale vaardigheden	3
Zelfmoordpreventie	3

Stress in het algemeen	2
Stress	2
Thuisproblemen	2
Laag zelfbeeld	2
Drugs en alcohol	2
Seksualiteit	2
Zelfzeker Communiceren	2

2. Hier gelden analoge randbemerkingen qua verslaggeving. LUCA en EhB bieden geen eigen psychologische/psychotherapeutische consultaties aan. De situatie in de overige HOI zit vervat in de volgende tabel.

Tabel 4: Raadpleging studentenpsycholo(o)g(e): aantal studenten per instelling 2015-2019

Academiejaar	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Instelling					
AP (3)	1.143	1.094	1.305	1.914	1.510
Artevelde (7)	111	111	143	118	96
UHasselt (2)	150	175	311	357	442
HO Gent	262	294	316	392	507
HO West	130	163	195	223	200
Hogere Zeevaartschool (4)	4	10	10	8	7
KdG (5)	1.225	1.111	1.624	1.036	702
KULeuven	1.826	1.868	2.076	2.389	2.721
Odisee (6)	365	564	950	985	947
PXL	613	679	603	591	539
Thomas More Kempen		447	383	382	517
Thomas More Mechelen-Antwerpen		250	247	254	275
UA	1.700	1.850	1.883	1.778	1.887
UCLeuven	177	194	201	217	312
UCLimburg	447	450	469	376	378
UGent (1)	1.400	1.500	1.750	1.600	2.000
Vives Noord		9	15	24	22
Vives Zuid		19	24	28	31
VUB		1.950	2.550	2.480	2.520
Totaal	9.553	12.041	14.425	14.516	15.613

- (1) UGent is een schatting: extrapolatie uit de grafieken
(2) UHasselt: voor 2014-2015 en 2015-2016 ging het om een schatting. De cijfers betreffen zowel de raadpleging van een studentenpsycholoog als andere psychologische dienstverlening.
(3) AP: vanaf 2015-2016 werden enkel nog het aantal gesprekken vermeld
(4) HZS: tellen psychotherapie en medische consultaties samen (i.e. de cijfers zijn maxima)
(5) KdG: pas vanaf 2018-2019 wordt het aantal unieke studenten vermeld; daarvoor gaat het om afspraken, al dan niet in het kader van functiebeperkingen.
(6) Odisee: vanaf het academiejaar 2015-2016 is het registratiesysteem gewijzigd en geoptimaliseerd, wat het verschil met het voorgaande academiejaar kan verklaren. De daaropvolgende academiejaren worden ook studenten meegeteld die met vragen rond studievaardigheden zitten, wat strikt genomen geen 'psychologische consultatie is' (deze vragen worden in de andere instellingen niet meegeteld).

(7) Artevelde is in de loop van het academiejaar 2016-2017 overgeschakeld naar een nieuw digitaal (anoniem) registratiesysteem waardoor het vermelde cijfer in dat academiejaar een optelsom is van de registraties (58) in het eerste semester volgens het oude registratiesysteem en de registraties (85) in het tweede semester volgens het nieuwe registratiesysteem. Het resultaat is dan ook een overschatting omdat studenten die reeds tijdens het eerste semester bij interne therapeuten in begeleiding waren, technisch gezien opnieuw meegeteld werden in het nieuwe registratiesysteem van het tweede semester.